

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ЛІСОЕКСПЛУАТАЦІЇ» Галузь знань: Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина Спеціальність: Н4 Лісове господарство Освітня програма – «Лісове господарство»</p>
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми	вибірковий
Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин	4 кредити /120 годин
Семестр	7
Форма контролю	Залік
Мова викладання	українська
<p style="text-align: center;">Профайл викладача</p> 	<p>Ситник Олександр Сергійович Посада: асистент кафедри лісового господарства https://orcid.org/0009-0002-2637-1849 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=59544860900&origin=resultslist https://scholar.google.com/citations?user=fYU3THMAAAAJ&hl=uk Вчене звання: - Науковий ступінь: кандидат сільськогосподарських наук Робоче місце: навчальний корпус №1 (пл. Соборна, 8/1), 36 ауд. E-mail: sytnykoleksandr24@gmail.com</p>
Опис дисципліни	На вивчення дисципліни для денної форми навчання виділено всього 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т. ч. аудиторних – 42 години (лекції – 14, практичні заняття – 28), самостійна робота студентів – 78 годин.
Передумови для вивчення дисципліни	Вибірковий освітній компонент «Основи лісоексплуатації» базується на знаннях, отриманих здобувачами під час освоєння навчальних дисциплін «Дендрологія», «Основи фахової підготовки», «Біометрія», «Деревинознавство», «Механізація лісогосподарських робіт».
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Основи лісоексплуатації» є викласти і сформувати у здобувачів сукупність знань про способи, структуру і режими операційних і комплексних процесів лісозаготівлі, закономірності їх функціонування в заданих природно-виробничих умовах з врахуванням постійного лісокористування, сучасні і перспективні машини і обладнання для механізації основних, додаткових і допоміжних операцій при обробленні стовбурів і первинному обробленні практичній діяльності спеціаліста уміння і навички самостійно вирішувати інженерні задачі в області технології, механізації і організації лісозаготівельного виробництва.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання – формат <i>face-to-face</i> із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальний графік, дистанційна форми навчання та ін.) – змішане навчання з використанням навчальної платформи <i>Moodle</i> , сервісів <i>ZOOM</i> , <i>Google Meet</i> , електронної пошти, мобільних додатків.
Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов. ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 7. Знання і розуміння предметної області та розуміння професії.

	<p>ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК 11. Навички здійснення безпечної діяльності.</p> <p>ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ФК 6. Здатність вибрати типове обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання, а також оцінити економічну ефективність його виконання.</p> <p>ФК 11. Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах використання лісових ресурсів.</p> <p>ФК 12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому, регіональному, національному і глобальному рівнях.</p>
<p>Програмні результати навчання відповідно до Стандарту вищої освіти</p>	<p>ПРН 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.</p> <p>ПРН 4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.</p> <p>ПРН 7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, застосовувати знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.</p> <p>ПРН 8. Проектувати та організовувати ведення лісового і мисливського господарства відповідно до встановлених вимог.</p> <p>ПРН 13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.</p> <p>ПРН 14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.</p> <p>ПРН 16. Організувати результативні та безпечні умови праці.</p>
<p>Структура курсу</p>	<p><i>Змістовий модуль 1. Технологія лісозаготівельних робіт</i></p> <p>Тема 1.1. Принципи академічної доброчесності. Загальні поняття про лісозаготівельний процес. Основи механічного оброблення деревини. (15 год).</p> <p>Тема 1.2. Звалювання дерев (14 год).</p> <p>Тема 1.3. Очищення дерев від гілок (15 год).</p> <p>Тема 1.4. Трелювання деревини. (20 год).</p> <p><i>Змістовий модуль 2. Відвантаження деревини. Технології нижньоскладських робіт та раціональне використання деревини</i></p> <p>Тема 2.1. Навантажувальні майданчики та верхні склади. Розвантаження, штабелювання та відвантаження деревини на нижньому складі (20 год).</p> <p>Тема 2.2. Кряжування стовбурів, сортування та штабелювання лісоматеріалів. Очищення лісосік від відходів лісозаготівлі (20 год).</p> <p>Тема 2.3. Організація технологічного процесу лісосічних робіт (16 год).</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Розкриття навчального матеріалу з візуальним поясненням; дискусійне обговорення проблемних питань; практичні завдання; індивідуальні та групові доповіді й презентації; есе.</p>
<p>Політика курсу</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Середовище в аудиторії – дружнє, творче, відкрите до конструктивної критики. • Виконання завдань, передбачених програмою, з дотриманням дедлайнів. • Відпрацювання пропущених занять – відповідно до графіку консультацій викладача. • Порушення принципів академічної доброчесності – підстава для негативного оцінювання роботи здобувача. • Методи і критерії оцінювання – підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного та рубіжного контролю і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в електронному журналі академічної групи. Поточний та

	<p>рубіжний контроль здійснюють за десятибальною шкалою. Результати оцінювання здобувача виставляють в електронний журнал АСУ БНАУ, які автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт. Максимально можлива кількість балів: практичні заняття – 30; самостійна робота – 30, рубіжний контроль – 40.</p> <ul style="list-style-type: none"> Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті здійснюється відповідно до чинного Положення https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_neformal_os_vita_2024.pdf.
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;"><u>Основна література</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Гриб В.М., Грушанський О.А., Магура Б.О., Сендонін С.С. Основи лісоексплуатації. Навчальний посібник (частина 2). Київ. 2021. 315 с. (https://dglib.nubip.edu.ua/handle/123456789/9280). Ковальчук Н.П. Технологія лісозаготівлі та лісового господарства: Навч. посібник. Луцьк : Редакційно-видавничий відділ Луцького НТУ, 2014. 210 с. (https://salo.li/e18FA3b). Лісовий кодекс України. Чинний від 21.01.94 (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text). Ситник О.С., Кімейчук І.В. Основи лісоексплуатації : курс лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності Н4 «Лісове господарство». Біла Церква, 2025. 104 с. (Наукова бібліотека БНАУ) Ситник О.С., Кімейчук І.В. Основи лісоексплуатації: методичні рекомендації для виконання практичних робіт та організації самостійної роботи здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності Н4 «Лісове господарство». Біла Церква, 2025. 130 с. (Наукова бібліотека БНАУ). Толстушко Н.О., Ковальчук Н.П. Технологія та технологічне обладнання лісозаготівлі : конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня освітньої програми «Лісове господарство» галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство спеціальності 205 Лісове господарство денної та заочної форм навчання. Луцьк : Луцький НТУ, 2021. 144 с. (https://lib.lntu.edu.ua/147258369/10560). Хрик В.М., Кімейчук І.В. Лісівництво : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство». Біла Церква, РВІКВ, Сектор оперативної поліграфії БНАУ, 2021. 444 с. (http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/8547). Хрик В.М., Левандовська С.М., Кімейчук І.В. Деревинознавство з основами лісового товарознавства і стандартизації лісової продукції : навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 205 «Лісове господарство». Біла Церква. «ФОП Середняк Т.К.». 2023. 234 с. (https://surl.li/msbutl). <p style="text-align: center;"><u>Додаткова література</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Ігнатенко П.Л., Ігнатенко О.А. Основи технології лісозаготівельних та деревооброблюючих виробництв Методичні вказівки до практичних робіт для студентів за спеціальністю 187 – Деревообробні та меблеві технології. Чернігів: ЧНТУ, 2017. 53 с. (https://salo.li/6489141). Кімейчук І.В., Ткачук О.М., Ситник О.С. Вплив лісоексплуатації на стійкість ґрунтів в Українських Карпатах та шляхи її підвищення. <i>Агробіологія</i>. 2024. № 2. С. 79–95. https://doi.org/10.33245/2310-9270-2024-191-2-79-95. Ситник О.С., Хрик В.М., Кімейчук І.В., Левандовська С.М., Масальський В.П., Лозінська Т.П., Пенькова С.В. Механізація і транспортування лісу : інноваційні підходи у лісоексплуатації та лісогосподарських роботах. <i>Агробіологія</i>. 2024. № 1. С. 153–159. https://doi.org/10.33245/2310-9270-2024-187-1-153-159. Ситник О.С., Кімейчук І.В. Основи лісоексплуатації. Робочий зошит для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 205 «Лісове господарство». Біла Церква, 2025. 31 с. (Наукова бібліотека БНАУ). Спеціальні лісові трактори. URL : https://salo.li/079e36b.